

شرایط کشور و بسترهای بیکاری

"دردهای قانونی، راهکارهای فرا قانونی"

مصاحبه اختصاصی ماهنامه «اقتصاد ایران»، با مهندس پیمان فروزش، نایب رییس دوم کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی

تقدیر: مهمترین مسایل و مشکلات نیروی کار را در چه مباحثی می‌دانید؟

در بحث نیروی کار، دو مطلب حایز اهمیت وجود دارد، یکی بحث اصلاح قانون کار و دیگری ارتقای بهره‌وری است. همان طور که مستحضرد، با توجه به برنامه چهارم توسعه، باید ۲/۵ درصد از ۸

که یکی از بزرگترین مشکلات نیروی انسانی است. در بُعد توسعه اقتصادی و ابعاد توسعه همه‌جانبه پایدار، ۸۵ درصد به توسعه نیروی انسانی و ۱۵ درصد به توسعه منابع پولی و مالی داخلی و خارجی اختصاص می‌دهیم. اما در این ۸۵ درصد، توجه مناسبی به توسعه انسانی در رابطه با توسعه پایدار نداشته‌ایم و از طرف دیگر، شرایط را در داخل کشور به گونه‌ای رقم زده‌ایم که نگاه دستان و مغزان متفکر ما برون‌نگر شده است. البته گفتنی است که خروج نیروی کار متخصص و نخبه، به خودی خود امری ناپسند محسوب نمی‌شود، چراکه با مهاجرت به سایر کشورها می‌توانند با تکنولوژی روز دنیا آشنا شوند و تخصص و مهارت متوازن را یاد بگیرند. آن چیزی که سبب نگرانی می‌شود عدم بازگشت آنها است. راهکار این معضل هم ایجاد شرایط شغلی و مدیریتی امن در کشور است، چراکه در بسیاری از مواقع به دلیل نامنی مدیریتی، زیر مجموعه هم به فکر خروج هستند.

تقدیر: برای پویایی نیروی کار چه راهکاری پیشنهاد می‌نمایید؟

در کشورهای پیشرفته، هر واحد اقتصادی را مجاب می‌نمایند تا یک واحد R&D را ایجاد نماید. این واحدها مکرراً تأکید می‌کنند که نیروی کار را آموزش به روز دهید. فکر می‌کنم فقدان چنین واحدهایی، یکی از دلایل عدم پویایی نیروی کار ایرانی باشد.

تقدیر: چه تحلیلی از نیروهای تحصیلکرده بیکار کشور دارید؟ و چه راهکاری را برای مرتفع ساختن آن پیشنهاد می‌فرمایید؟

در سال‌های قبل، نیروهای کار کشورمان غیرتحصیلکرده بودند که متأسفانه الان به روی نیروی تحصیلکرده شیفت شده‌اند. نکته این مسأله در بار منفی اجتماعی آن است، به طوری که اگر بار منفی نیروی بیکار غیرمتخصص، معادل ۱۰۰ باشد، بار منفی نیروی بیکار تحصیلکرده معادل ۲ هزار خواهد بود که این بار برای جامعه قابل هضم نمی‌باشد. برای حل این معضل، باید سرمایه‌گذاری‌های لازم را در راستای تأمین شغلی جامعه انجام دهیم. با توجه به آمارهای رسمی و غیررسمی که از ۳ تا ۵ میلیون نیروی کار تحصیلکرده را در کشور نشان می‌دهند، باید سرمایه‌گذاری‌های مولد و خارجی را در راستای مرتفع ساختن این مقوله افزایش دهیم.

تقدیر: متشکریم. ■

و کیفیت کاری - بیشتر می‌باشد. پس از اجرای اصل ۴۴ تعدد شرکت‌های خصوصی زیاد خواهد شد. برای این منظور یک هماهنگی لازم است تا بتوان نیروی کاری را که آزاد می‌شوند در بخش‌های دیگر جذب کرد. با این عمل، هم نیروی کار دلگرم می‌شود و هم بهره‌وری آن ارتقا می‌یابد.

تقدیر: چه نظری در رابطه با تورم موجود در جامعه و تأثیرات حاصل از آن بر معیشت نیروی کار دارید؟

مسأله تورم و قدرت خرید یکی دیگر از مقولات مهم مربوط به نیروی کار است. کشورهای بسیاری وجود دارند که با وجود تورم بالا، دستمزد بالایی برای نیروی کار در نظر گرفته‌اند و با تحت پوشش قرار دادن نیروی کار زیر نظر نظام تأمین اجتماعی، رفاه به نسبت قابل قبولی را برای آنها فراهم آورده‌اند. باید گفت که تورم، در صورتی اثرات بدی را بر مختصات کنونی اقتصاد بر زندگی کارگر می‌گذارد که متناسب با آن دستمزدها افزایش نیابند، چراکه همین عدم تعادل میان نرخ تورم و دستمزدها است که به اختلافات طبقاتی و گسترش فقر در جامعه دامن می‌زند. تنها در صورتی می‌توان گفت که در بازار رقابتی قرار گرفته‌ایم که سیستم حاکمیت بخش خصوصی بتواند دستمزدها را افزایش دهد.

تقدیر: فرار مغزها و نیروهای متخصص کشور چه تأثیری بر اقتصاد ایران می‌گذارد؟

یکی از مسایلی که این روزها شاهد آن هستیم، مسأله مهاجرت نیروی کار تحصیلکرده و متخصص است. اصولاً نیروی متفکر، مغز راهبردی هر جامعه می‌باشد که نبض رشد اقتصادی آن جامعه را در دست دارد. متأسفانه در حال حاضر با پدیده‌ای به نام "فرار مغزها در کنار فرار دست‌های ماهر" روبه‌رو هستیم

